

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНЕ ПЛАНУВАННЯ

уроків зарубіжної літератури

10 клас

(35 годин / 1 година на тиждень)

Складено за програмою Зарубіжна література. Програма для 10–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання, затвердженою наказом МОН від 23.10.2017 № 1407

Рішення робочої групи з оновлення змісту навчальних програм із зарубіжної літератури для 10-11 класів (2017, рівень стандарту), 10-11 класів (2017, рівень профільний) закладів загальної середньої освіти від 13 червня 2022 р. (протокол № 2)

Контрольні роботи – 4

Розвиток мовлення – 4

Позакласне читання – 2

№	К-ть год	Зміст навчального матеріалу	Дата	Примітка
Вступ. Оригінальна й перекладна література в сучасному світі <i>Учень / учениця</i> Предметні компетентності Знаннєвий компонент розуміє значення художньої літератури для розвитку суспільства та особистості; знає особливості художнього перекладу, його різновиди; Діяльнісний компонент з'ясовує сутність діалогу автора й читача, діалогу культур у процесі читання художньої літератури; уміє користуватися фондами бібліотек, зокрема електронних мережових бібліотек; Ціннісний компонент усвідомлює духовні цінності, утілені у творах літератури й мистецтва; Ключові компетентності Спілкування державною мовою тлумачить поняття «автор», «читач», «діалог культур», «оригінал», «художній переклад»; Спілкування іноземними мовами знає вислови зарубіжних митців про літературу й культуру іноземною мовою (за умови володіння нею); Математична компетентність на підставі прочитаного виокремлює головну та другорядну інформацію; класифікує прочитані твори за ознакою «оригінальна література – перекладна література»; Інформаційно-цифрова компетентність знає електронні сайти українських бібліотек, використовує їх у процесі навчання й читання художньої літератури; створює електронну продукцію (презентації, буктрейлери тощо) для популяризації улюблених книжок; Уміння вчитися використовує різні джерела довідкової інформації (словники, енциклопедії, он-лайн ресурси) для отримання нових знань; Соціальна та громадянська компетентності толерантно ставиться до культурних надбань інших народів; Обізнаність та самовираження у сфері культури усвідомлює роль художньої літератури для світового духовного поступу та значення української перекладної літератури для вітчизняної культури; Екологічна грамотність і здорове життя розуміє значення читання художньої літератури для духовного здоров'я людини як способу протидії насильству, агресії та іншим негативним явищам сучасного світу				
1.	1	Значення художньої літератури для людини й людства ХХІ ст. Формування читача в епоху цифрових технологій. Оригінали й переклади художніх творів, їхня роль у розвитку особистості. Перекладна література як важливий складник вітчизняної культури й чинник формування української нації. (ТЛ) Автор, читач, художній переклад, діалог культур.		

		(ЛК) Використання Інтернету для розширення кола читання. (УС) Українські бібліотеки. Електронні ресурси українських бібліотек. (ЕК) Відмінності перекладного твору від оригінального. (МЗ) Інформатика, художня культура. Матеріали до уроку: Презентації: https://vseosvita.ua/library/znacenna-hudoznoi-literaturi-dla-ludini-j-ludstva-xxi-st-formuvanna-citaca-v-epohu-cifrovih-tehnologij-originali-j-perekladi-hudozних-tvoriv-ihna-rol--322660.html ; https://zoza273.wordpress.com/2018/07/26/10-%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D1%81-%D1%83%D1%80%D0%BE%D0%BA-1-%D0%B2%D1%81%D1%82%D1%83%D0%BF-%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%B3%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0-%D1%96-%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BB/ Конспекти: https://zarlit.com/lesson/10klas_3/3.html ; https://zarlit.com/textbook/10klas_7/3.html відео (Оригінал і переклад) https://www.youtube.com/watch?v=GAoiN1emOxY		
2.	1	ПЧ Н.Р.М. Гейман «Чому наше майбутнє залежить від читання». Про важливість читання в житті людини.		

ЗОЛОТІ СТОРІНКИ ДАЛЕКИХ ЕПОХ

Учень / учениця

Предметні компетентності

Знавчий компонент

дає стислу характеристику літератури античності та Відродження;
 називає видатних представників античної та ренесансної культур;
 знає основні відомості про Гомера, Данте і В. Шекспіра;
 розуміє вплив творчості Гомера, Данте і В. Шекспіра на українську літературу й світовий літературний процес;
 дає загальну характеристику змісту творів;
 називає імена відомих українських перекладачів творів античності й Відродження;

Діяльнісний компонент

аналізує ідейно-тематичний зміст, сюжет, особливості композиції, проблематику поем «Одіссея» та «Божественна комедія» (за прочитаними уривками), трагедії «Гамлет»;
 визначає міфологічні, пригодницькі й побутові елементи в «Одіссеї»;
 характеризує стиль гомерівської оповіді, концепцію світу і людини в «Божественній комедії», образи Одіссея і Гамлета, жанрову своєрідність творів;
 висловлює ставлення до літературних персонажів;
 аргументує, чому образ Гамлета став «вічним»;
 визначає провідні мотиви трагедії «Гамлет», роль монологів у розкритті образу головного героя;
 узагальнює результати аналізу творів, свої знання про літературу античності й Відродження;

Ціннісний компонент

обговорює філософсько-етичні проблеми, порушені у творах;
 висловлює судження щодо проблем праведного благочестивого життя (за «Божественною комедією») та морального вибору в житті людини (за трагедією «Гамлет»);
 оцінює чинники (цінності, ідеали, стани) духовного життя і вчинків літературних персонажів;
 робить висновки про значення прочитаних творів для світового культурного поступу в цілому

Ключові компетентності

Спілкування державною мовою

тлумачить поняття «трагедія», «міф», «епічна поема», «вічний образ»;
 збагачує власне мовлення крилатими висловами з прочитаних творів;

Спілкування іноземними мовами

читає уривок із трагедії «Гамлет» англійською мовою (за умови володіння цією мовою);
 порівнює уривки оригіналу та перекладу трагедії «Гамлет» (за умови володіння англійською мовою);

Математична компетентність

установлює причинно-наслідкові зв'язки між подіями твору;

Інформаційно-цифрова компетентність

застосовує цифрові технології для пошуку необхідної інформації;
створює електронну продукцію (презентації, афіші тощо) для популяризації прочитаних творів;

Уміння вчитися

використовує різні види читання (повільне, виразне, коментоване, повторне, вибіркове);
здійснює самооцінювання результатів власної діяльності, рефлексію, зіставляючи свої погляди з поглядами головних персонажів трагедії «Гамлет»;

Соціальна та громадянська компетентності

визначає у творах актуальні соціальні проблеми та ідеї;
аналізує з погляду цінностей сучасного суспільства світоглядні засади античності й Відродження, відображені в прочитаних творах або уривках із них;
оцінює стосунки Гамлета і зображеного в шекспірівській трагедії соціуму;
висловлює думки щодо порушених у прочитаних творах соціальних проблем;

Обізнаність та самовираження у сфері культури

сприймає прочитані твори в контексті відповідної доби й сучасної культурної ситуації;
аналізує та інтерпретує твори в аспекті національної культури та загальнолюдських цінностей;
усвідомлює роль античності і Відродження в розвитку української і світової культури.

3.	1	Стародавня Греція. Етапи й шедеври античності (огляд). Гомер (приблизно VIII ст. до н. е.). Міфологічні, пригодницькі й побутові елементи в «Одіссеї». <i>(ТЛ) Міф, епічна поема</i> <i>(ЛК) Утілення поем Гомера у творах мистецтва.</i> <i>(УС) Українські переклади творів. Уплив літератури античності на українську літературу. Гомерівські, мотиви у творчості українських поетів.</i> <i>(ЕК) Порівняння образів, оригіналу й перекладу (фрагментів – за умови володіння учнями іноземною мовою).</i> <i>(МЗ) Історія, художня культура.</i> Матеріали до уроків: Експрес-урок https://www.youtube.com/watch?v=FNxF57ibL5E відео https://www.youtube.com/watch?v=0PdJe7OzRks&t=7s Презентація (робочі картки) https://vseosvita.ua/library/gomer-odissea-zavdanna-do-urokiv-172732.html Презентація https://vseosvita.ua/library/gomer-odissea-59628.html		
4.	1	Гомер «Одіссея». Уславлення людського розуму, вірності, винахідливості й допитливості. Засудження беззаконня, насильства й несправедливості та самовпевненості й марнославства. Образ Одіссея. Перевірка знань: https://vseosvita.ua/test/homer-odisseya-111138.html		
5.	1	Італія Специфіка італійського Відродження, його основні етапи, представники. Роль Данте Аліґ'єрі в історії європейської культури. <i>(ЛК) Утілення поеми Данте у творах мистецтва.</i>		

		(УС) Українські переклади творів. Уплив літератури Відродження на українську літературу. Дантівські мотиви у творчості українських поетів. (ЕК) Порівняння образів, оригіналу й перекладу (фрагментів – за умови володіння учнями іноземною мовою). (МЗ) Історія, художня культура. Матеріали до уроків: Конспект https://zarlit.com/lesson/10klas_4/10.html Відео (біографія) https://www.youtube.com/watch?v=6dEtS2GrXb8 Презентації: біографія https://vseosvita.ua/library/dante-alihieri-kliuchova-postat-it-aliiskoho-serednovichchia-i-perekhodu-do-vidrozhennia-pr-ezentatsiia-572222.html (робочі картки) https://vseosvita.ua/library/dante-aligeri-bozestvenna-komedia-172715.html Експрес-урок https://www.youtube.com/watch?v=NSTRn1kABDc Перевірка знань: https://vseosvita.ua/test/tvorchist-dante-alihieri-429812.html		
6.	1	Поема «Божественна комедія» як філософсько-художній синтез середньовічної культури й утілення ідей раннього Відродження. Особливості композиції поеми. Концепція світу й людини. Алегоричний зміст образів та епізодів. Жанрова своєрідність твору. Перевірка знань: https://vseosvita.ua/test/dante-bozhestvenna-komediiia-335802.html		
7.	1	Англія. Ренесанс в Англії. Здобутки й представники. Здобутки драматургії Вільяма Шекспіра (1564 – 1616). Філософські та моральні проблеми в трагедії «Гамлет». (ТЛ) Вічний образ, трагедія. (ЛК) Утілення трагедії В. Шекспіра у творах мистецтва. (УС) Шекспірівські мотиви у творчості українських поетів. (ЕК) Порівняння образів, оригіналу й перекладу (фрагментів – за умови володіння учнями іноземною мовою). (МЗ) Історія, художня культура. Матеріали до уроків: Експрес-урок https://www.youtube.com/watch?v=XoVHcJzWkr4 Презентація (біографія) https://svitliteraturu.com/publ/moji_video/v_shekspir_zhitte_vij_i_tvorchij_shljakh_video_prezentacija/13-1-0-576 Відео (біографія) https://www.youtube.com/watch?v=dAiuDAfGLM4		

		Презентація (робочі картки) https://vseosvita.ua/library/v-sekspir-gamlet-zavdanna-do-ur-okiv-176290.html Перевірка знань: https://naurok.com.ua/test/vilyam-shekspir-591937.html		
8.	1	Художній простір (данське королівство як символ). Провідні мотиви твору. Багатогранність шекспірівських характерів. Відкритість твору в часі, його рецепція та інтерпретації в наступні епохи. Матеріал до уроку: Презентації https://svitliteraturu.com/load/prezentacii/10_klas_ppt/v_sh_ekspir_gamlet_prezentacija/46-1-0-581		
9.	1	РМ (у) Дискусія «Чи можна назвати Гамлета вічним образом? Чому?» (Напам'ять В. Шекспір «Гамлет». 1 Монолог) Перевірка знань: https://naurok.com.ua/test/gamlet-1097990.html		
10.	1 КР 1	Контрольна робота №1. Твір на літературну тему «Золоті сторінки далеких епох» (Від Античності до Відродження) Перевірка знань (с/р) https://naurok.com.ua/test/zoloti-storinki-dalekih-epoh-gome-r-dante-shekspir-1075465.html		

ПРОЗА Й ПОЕЗІЯ ПІЗЬОГО РОМАНТИЗМУ ТА ПЕРЕХОДУ ДО РЕАЛІЗМУ ХІХ СТ.

Учень / учениця

Предметні компетентності

Знаннєвий компонент

розуміє особливості розвитку романтизму, специфіку його течій у національних літературах і творчості митців;
знає українських перекладачів та українські переклади прочитаних творів, визначає в них засоби художньої виразності;

Діяльнісний компонент

виявляє жанрові ознаки прочитаних творів;
визначає особливості взаємодії різних елементів (романтичних і реалістичних) у творах письменників;
аналізує провідні теми, проблеми, мотиви творів;
коментує, характеризує, інтерпретує образи персонажів та засоби їх створення;
виявляє особливості індивідуального стилю митців;
зіставляє образи, засоби виразності;
виявляє традиції й новаторство митців на тлі літературного процесу;

Ціннісний компонент

висловлює власну думку щодо порушених у творах проблем;
усвідомлює гуманістичні цінності доби романтизму (пріоритет особистості, свободи, мистецтва, людських почуттів та ін.);

Ключові компетентності

Спілкування державною мовою

пояснює сутність понять і фактів, пов'язаних із розвитком романтизму;
бере участь у дискусії стосовно проблем, порушених у творах;

Спілкування іноземними мовами

читає тексти (уривки) іноземною мовою (за умови володіння іноземною мовою);
порівнює оригінали й переклади (у фрагментах);

Математична компетентність

складає таблиці, схеми на підставі прочитаних творів;
установлює причинно-наслідкові зв'язки подій та образів;

Компетентності в природничих науках і технологіях

самостійно знаходить і систематизує інформацію про літературні твори та явища;

Інформаційно-цифрова компетентність

використовує цифрові технології для розширення уявлень про творчість письменників;

Соціальна та громадянська компетентності

виявляє соціальні явища, які знайшли відбиток у творах, аналізує авторську позицію щодо соціальних проблем;

оцінює стосунки романтичних героїв і соціуму;
усвідомлює цінність активної життєвої позиції;

Обізнаність та самовираження у сфері культури

розглядає твори письменників на тлі історико-літературного процесу, у зв'язках з історією культури;

Екологічна грамотність і здорове життя

з'ясовує роль пейзажів у творах романтизму, визначає ставлення представників романтизму до природи.

11.	1	Романтизм у Німеччині. Ернст Теодор Амадей Гофман (1776 – 1822) як представник гротескної течії романтизму. Віхи мистецького шляху. Протиставлення філістерів та ентузіастів як провідний конфлікт творчості Е. Т. А. Гофмана (ТЛ) Гротеск, фантастика, соціальна сатира, (ЛК) Утілення образів літературних творів у різних видах мистецтва. (МЗ) Історія, українська мова, художня культура Матеріали до уроків: Експрес-урок https://www.youtube.com/watch?v=f3d-lj6lVz0 ; відео (біографія) https://www.youtube.com/watch?v=0WaTn4Um7-E Презентація (біографія) https://vseosvita.ua/library/ernst-teodor-amadej-gofman-84143.html Презентація (робочі картки) https://vseosvita.ua/library/etahofman-krykhitka-tsakhes-na-prizvysko-tsynober-573103.html		
12.	1	Особливості сюжету й композиції повісті «Крихітка Цахес на прізвисько Цинобер». Гротескні образи. Викривальний зміст твору. Символіка. Матеріали до уроків: Презентація https://svitliteraturu.com/load/prezentacii/10_klas_ppt/e_t_gofman_quot_maljuk_cakhes_quot_prezentacija/46-1-0-410 Перевірка знань: https://naurok.com.ua/test/ernst-teodor-amadej-gofman-malyuk-cahes-na-prizvisko-cinober-17691.html ; https://naurok.com.ua/test/gofman-malyuk-cahes-1190019.html		
13.	1	Місце В. Вітмена в літературному процесі США. Особливості світобачення митця. Зв'язок збірки «Листя трави» з історією та життям Америки (ТЛ) Психологізм, верлібр. (ЛК) Утілення образів літературних творів у різних видах мистецтва. (УС) Майстерність українських перекладачів ліричних творів. Уплив В. Вітмена на українську поезію. (МЗ) Історія, українська мова, художня культура Матеріали до уроку: Експрес-урок https://www.youtube.com/watch?v=FdI9xBUxCb0&t=1s		

		Презентація https://svitliteraturu.com/load/prezentacii/10_klas_ppt/u_u_jitmen_zhittja_i_tvorchij_shljakh/46-1-0-245 Перевірка знань: https://vseosvita.ua/test/volt-vitmen-lystia-travy-155526.html		
14.	1	Тематика, проблематика, композиція збірки «Листя трави». Образ ліричного героя. Символи. Традиції й художнє новаторство Вітмена (Напам'ять В. Вітмен. 1 уривок за вибором учня) (ТЛ) Верлібр. Матеріали до уроку: Експрес-урок https://www.youtube.com/watch?v=7HGFW4N23Vs ; https://www.youtube.com/watch?v=JruZ7_GxqT0 Перевірка знань: https://naurok.com.ua/test/poeziya-chistogo-mistectva-volt-vitmen-1170622.html		
15.	1	РМ (п) Захист проєктів «Пісня про себе»		
16.	1	Контрольна робота №2. Різномірневі завдання з теми «Проза й поезія пізнього романтизму та переходу до реалізму XIX ст.» Перевірка знань (с/р) https://vseosvita.ua/test/test-hofman-krykhitka-tsakhes-na-prizvysko-tsynober-v-vitmen-lystia-travy-10-klas-153515.html		

РОМАН XIX СТ.

Учень / учениця

Предметні компетентності

Знаннєвий компонент

знає історію формування жанру роману у світовій літературі, його різновиди;
розуміє специфіку розвитку роману в XIX ст., називає його жанрові ознаки;

Діяльнісний компонент

виявляє ознаки типовості образів у реалістичному романі;
характеризує й порівнює романні образи у зв'язках із дійсністю, середовищем, світоглядними шуканнями митців;
на підставі прочитаних творів виокремлює ознаки різновидів;
зіставляє образи персонажів;

Ціннісний компонент

висловлює судження щодо порушених у романах проблем;
дає оцінку героям, використовуючи навички критичного мислення

Ключові компетентності

Спілкування державною мовою

пояснює суть понять «роман», «поліфонізм», «стиль», «парадокс»;

Спілкування іноземними мовами

читає тексти (уривки) іноземною мовою (за умови володіння нею);

Математична компетентність

установлює причинно-наслідкові зв'язки між типовими характерами й типовими обставинами їх формування;

Компетентності в природничих науках і технологіях

коментує та аналізує різні інтерпретації та оцінки критиків щодо прочитаних романів;

Інформаційно-цифрова компетентність

використовує цифрові технології для створення презентацій за прочитаними творами;

Уміння вчитися

використовує словники, довідники для здобуття теоретичних знань про розвиток жанру роману;

Ініціативність і підприємливість

створює обкладинку або рекламу улюбленого роману, коментує свій задум;

Соціальна та громадянська компетентності

аналізує вплив соціуму на особистість;
висловлює власну думку щодо суспільних і моральних питань, порушених у прочитаних творах;
Обізнаність та самовираження у сфері культури
зіставляє прочитані твори з екранізаціями, ілюстраціями тощо, критично оцінює їх;
визначає особливості культури, які знайшли відбиток у романах XIX ст.

17.	1	Роман як жанр літератури, його формування і провідні ознаки. Різновиди роману XIX ст., національна своєрідність. Густав Флобер (1821 – 1880). «Пані Боварі». Місце Г. Флобера в історії європейської літератури. (ТЛ) Роман та його різновиди, індивідуальний стиль. (ЛК) Екранізації романів XIX ст. (УС) Іван Франко про розвиток роману в європейських літературах. (ЕК) Зіставлення образів персонажів. (МЗ) Історія, художня культура. Матеріали до уроку: Конспект https://uahistory.co/pidruchniki/nikolenko-world-literature-10-class-2018-profile-level/27.php ; https://zarlit.com/lesson/10klas_7/6.html Експрес-урок https://www.youtube.com/watch?v=oWQ80P6hLUc Презентація https://naurok.com.ua/roman-yak-zhanr-literaturi-yogo-for-muvannya-i-providni-oznaki-272621.html		
18.	1	Сюжет і композиція роману. Зображення суспільства. Конфлікт романтичних ілюзій та дійсності в романі «Пані Боварі».		
19.	1	Еволюція Емми Боварі. Образи обивателів. Об'єктивний стиль Г. Флобера. Психологічні деталі. Прихована позиція автора Боваризм як суспільно-психологічне явище. Перевірка знань https://naurok.com.ua/test/g-flober-pani-bovari-1320204.html		
20.	1	Англія. Оскар Вайльд (1854 – 1900). Ідейно-естетичні погляди і творчий шлях митця. Проблема краси і моралі в романі «Портрет Доріана Грея». Традиції і новаторство О. Вайльда в жанрі роману Матеріали до уроків: Експрес-урок https://www.youtube.com/watch?v=ic7zNJRQBWI ; https://www.youtube.com/watch?v=oPOeRer1lgM ; https://www.youtube.com/watch?v=9ge_aoKs4Dk Презентація https://svitliteraturu.com/publ/svitovi_geniji_video/o_uajld_svitovi_geniji/12-1-0-469		

21.	1	Оскар Вайльд «Портрет Доріана Грея». Система образів. Роль фантастики творі. Символіка. <i>Матеріали до уроків:</i> <i>Експрес-урок</i> https://www.youtube.com/watch?v=0ZH1l-AYhIk		
22.	1	Еволюція головного героя РМ (у) Дискусія «чи можна вважати «Портрет Доріана Грея» «моральною» або «аморальною» книгою?» <i>Матеріали до уроків:</i> <i>Експрес-урок</i> https://www.youtube.com/watch?v=m5fzAErV064 <i>Перевірка знань:</i> https://naurok.com.ua/test/o-uayld-portret-doriana-greya-1202133.html ; https://naurok.com.ua/test/oskar-vayld-portret-doriana-greya-26147.html		

ПЕРЕХІД ДО МОДЕРНІЗМУ. ВЗАЄМОДІЯ СИМВОЛІЗМУ Й ІМПРЕСІОНІЗМУ В ЛІРИЦІ

Учень / учениця

Предметні компетентності

Знаний компонент

розповідає про зміну світоглядних та естетичних засад літератури й мистецтва на межі XIX–XX ст.;

називає характерні ознаки модерністських течій і явищ у художніх творах;

знає основні віхи життя і творчості митців, риси їхнього індивідуального стилю;

Діяльнісний компонент

аналізує ліричні твори (цілісно і у фрагментах);

виявляє у творах письменників провідні проблеми, теми, мотиви;

виокремлює символи, *пояснює* їхній асоціативний зміст; *розкриває* зв'язок романтизму і модернізму (на ранньому етапі модернізму), реалізму і модернізму (на зрілому етапі модернізму);

характеризує взаємодію імпресіонізму та символізму в ліриці кінця XIX – початку XX ст.;

обговорює проблему призначення мистецтва й митця;

висловлює власні думки щодо впливу французького символізму на розвиток української поезії;

Ціннісний компонент

сприймає й розуміє естетику образного слова;

висловлює судження щодо художньої цінності прочитаних творів, образів ліричних героїв

Ключові компетентності

Спілкування державною мовою

пояснює сутність понять «символ», «сугестія»;

знає та *інтерпретує* українські переклади творів поетів;

Спілкування іноземними мовами

читає й *інтерпретує* оригінали віршів іноземною мовою (за умов володіння нею);

Математична компетентність

визначає у прочитаних творах символи, *створює* їхні графічні зображення, *тлумачить* їх;

Компетентності в природничих науках і технологіях

складає тези (лекції вчителя або власного виступу);

Інформаційно-цифрова компетентність

здійснює (за допомогою цифрових технологій) пошуково-дослідницьку діяльність у літературній царині (збирання відомостей про письменників, систематизація фактів, аналіз окремих літературних явищ, підготовка повідомлення, презентації тощо);

Уміння вчитися

використовує літературознавчі словники, енциклопедії та інші види джерел;

Ініціативність і підприємливість

навчається цінувати власну свободу, ініціативність, *обстоює* власні позиції;

Соціальна та громадянська компетентності

доводить значення краси мистецтва для розвитку сучасної людини й світу;

Обізнаність та самовираження у сфері культури

усвідомлює зв'язок літератури й живопису, літератури й музики на етапі раннього модернізму (імпресіонізм, символізм);

Екологічна грамотність і здорове життя

визначає засоби художньої виразності для створення пейзажів у ліриці й образотворчому мистецтві.

23.	1	Модернізм як літературно-мистецький напрям кінця XIX – початку XX ст. Течії раннього модернізму: символізм, імпресіонізм, неоромантизм. Ш. Бодлер (1821-1867) – пізній романтик і зачинатель модернізму. Ш. Бодлер. Збірка «Квіти зла» (загальна характеристика). Теоретичні засади й художні відкриття поезії французького символізму. <i>ТЛ) Модернізм, символізм, імпресіонізм, неоромантизм, символ.</i> <i>(ЛК) Імпресіонізм та символізм у різних видах мистецтва.</i> <i>(УС) Ранні течії модернізму в українській літературі. Українські перекладачі творів зарубіжної літератури кінця XIX – початку XX ст.</i> <i>(ЕК) Зіставлення особливостей стилів митців.</i> <i>(МЗ) Українська література, художня культура.</i> Матеріали до уроку: Експрес-урок Модернізм https://www.youtube.com/watch?v=5gY-QYfJNaw Презентація Бодлер https://vseosvita.ua/library/sarl-bodler-piznij-romantik-i-od-in-iz-zacinateliv-simvolizmu-prezentacia-504545.html Завдання до всієї теми: https://naurok.com.ua/simvolizm-sharl-bodler-pol-verlen-artur-rembo-223490.html Перевірка знань: https://vseosvita.ua/test/sharl-bodler-zhyttievyi-i-tvorchyi-s-hliakh-181795.html ; https://naurok.com.ua/test/modernizm-sh-bodler-1188812.html		
24.	1	Образи, символи, особливості поетичної мови у віршах Ш.Бодлера («Відповідності», «Вечорова гармонія»). Взаємодія символізму й імпресіонізму в ліриці поета Матеріали до уроків: Експрес-урок https://www.youtube.com/watch?v=fmN34czbA8k&t=117s https://www.youtube.com/watch?v=JrirPeYvnuU; Перевірка знань: https://naurok.com.ua/test/modernizm-sh-bodler-1188812.html ; https://vseosvita.ua/test/pol-verlen-liryka-4311.html ; https://naurok.com.ua/test/sharl-bodler-kviti-zla-754471.html		
25.	1	Поль Верлен (1844 – 1896). Естетичні погляди поета у вірші «Поетичне мистецтво». Зображення пейзажів природи і душі в		

		«Осінній пісні». Сугестивність, музичність, живописність лірики Матеріали до уроків: Експрес-урок https://www.youtube.com/watch?v=5mKnGOK2wA0 Презентація https://vseosvita.ua/library/pol-verlen-poet-impresionizmu-zacinatel-simvolizmu-u-francuzkij-poezii-prezentacia-504541.html Перевірка знань: https://vseosvita.ua/test/pol-verlen-liryka-4311.html		
26.	1	Артюр Рембо (1854-1891). Художнє новаторство А. Рембо. Поєднання рис імпресіонізму й символізму в сонеті «Голосівки». Образ ліричного героя у вірші «Моя циганерія» Матеріали до уроку: Експрес-урок https://www.youtube.com/watch?v=HqjiK5Osh_I Презентація https://vseosvita.ua/library/artur-rembo-francuzkij-poet-simvolist-prezentacia-504542.html Перевірка знань: https://vseosvita.ua/test/artiur-rembo-liryka-4313.html		
27.	1	Контрольна робота з тем «Роман XIX століття», «Перехід до модернізму. Взаємодія символізму й імпресіонізму в ліриці» (тести, відкриті відповіді) https://vseosvita.ua/test/10-klas-kontrolna-robota-modernizmu-iak-literaturno-mystetskyi-napriam-kintsia-khikh-pochatku-khkh-stolittia-192383.html		

ДРАМАТУРГІЯ КІНЦЯ XIX – ПОЧАТКУ XX СТ

Учень / учениця

Предметні компетентності

Знаний компонент

розуміє сутність кардинальних змін у драматургії на межі XIX–XX ст., ідейних та естетичних шукань представників «нової драми»;

знає й коментує перебіг сюжету, розвиток дії (зовнішньої та внутрішньої);

Діяльнісний компонент

виокремлює новаторські риси в прочитаному творі;

виявляє жанрові ознаки твору, розкриває особливості взаємодії різних елементів у них;

з'ясовує значення символів у п'єсі;

зіставляє розвиток європейської та української драми на межі XIX–XX ст.;

висловлює погляди щодо особливостей «нової драми», а також прочитаних творів;

Ціннісний компонент

висвітлює актуальні проблеми, порушені у творі, інтерпретує їх на підставі власного досвіду, у проекції на сучасність

Ключові компетентності

Спілкування державною мовою

тлумачить поняття «нова драма», символ, підтекст, драма-феєрія;

пояснює значення назви твору у зв'язку з його ідейно-художнім змістом

Математична компетентність

установлює причинно-наслідкові зв'язки між мотивами та діями героїв;

Компетентності в природничих науках і технологіях

знаходить у творі образи та символи, пов'язані зі світом природи та людської діяльності, розкриває їхній зміст і роль у тексті;

Інформаційно-цифрова компетентність

складає план тексту (простий, складний, цитатний);

Уміння вчитися

використовує додаткову літературу, пошукові системи для отримання нових знань;

Ініціативність і підприємливість

пропонує власні ідеї щодо розв'язання питань, порушених у творах «нової драми»;

Соціальна та громадянська компетентності

усвідомлює взаємозв'язок між розвитком суспільства і літературою;

Обізнаність та самовираження у сфері культури

зіставляє літературні твори з їхніми екранізаціями та театральними виставами;

розкриває внесок митців у розвиток національної та світової культури.

28.	1	Зміни в драматургії на межі XIX–XX ст. Бельгія. Моріс Метерлінк (1862 – 1949) як теоретик і практик «нової драми». Концепція символістського театру. (ТЛ) «Нова драма», дія (зовнішня і внутрішня), символ, підтекст, драма-феєрія. (ЛК) Екранізації й театральні вистави за драматичними творами кінця XIX–XX ст. (УС) Видатні представники «нової драми» в Україні. (ЕК) Ознаки казки в драмі «Синій птах» М. Метерлінка. Порівняння драм «Синій птах» М. Метерлінка і «Лісова пісня» Лесі Українки. (МЗ) Українська література, художня культура. Матеріали до уроку: Експрес-уроки https://www.youtube.com/watch?v=HTUbnRr4PIE ; https://www.youtube.com/watch?v=_RuMGAVhvaM ; Конспект https://scribble.su/zarub_ukr/zarub-lit-10-kadobyanska/28.html Перевірка знань: https://vseosvita.ua/test/nova-drama-moris-meterlink-28635.html		
29.	1	Ідея одухотворення життя й відновлення втрачених зв'язків у драмі-феєрії «Синій птах». Особливості розвитку сюжету. Роль фантастики. Матеріал до уроку: Експрес-урок https://www.youtube.com/watch?v=Y44KubyeiPY ; https://www.youtube.com/watch?v=xqBI_EnKcxU Перевірка знань: https://naurok.com.ua/test/siniy-ptah-1364290.html		
30.	1	Символіка образів. Трагування фіналу РМ (п) Твір-роздум «У чому сенс життя і де його треба шукати?»		

**СУЧАСНА ЛІТЕРАТУРА
В ЮНАЦЬКОМУ ЧИТАННІ**

Учень / учениця

Предметні компетентності

Знаний компонент

знає популярних сучасних письменників та їхні твори;

розуміє зв'язок творчості сучасного письменника з національними традиціями й тенденціями розвитку літератури, наводить приклади такого зв'язку в прочитаному творі;
розповідає про основні події та персонажів прочитаних творів;
формулює критерії художності;

Діяльнісний компонент

розрізняє твори класичної та масової літератури;
аналізує й інтерпретує прочитані твори сучасності;
визначає особливості індивідуальних стилів митців (на прикладі прочитаних творів);

Ціннісний компонент

висловлює судження щодо порушених у творах питань та художніх образів;
робить висновки про національне та загальнолюдське значення прочитаних творів;
критично оцінює твори масової літератури;

Ключові компетентності

Спілкування державною мовою

висловлює враження щодо прочитаного українською мовою;

Спілкування іноземними мовами

користується іноземними порталами й виданнями сучасної літератури (за умови володіння іноземною мовою);
зіставляє фрагменти оригінального тексту з українськими перекладами; усвідомлює можливості й багатство рідної мови;

Математична компетентність

виявляє здатність до абстрактного мислення (на різних етапах роботи з твором);
установлює причинно-наслідкові зв'язки між подіями художнього твору, етапами еволюції героя (героїні), змінами ставлення до нього (неї) інших персонажів;

Компетентності в природничих науках і технологіях

здійснює пошукову діяльність, словесно оформлює результати дослідження;
критично оцінює результати людської діяльності в природному середовищі, відображені у творах літератури;
застосовує різні види інформації та читання;

Інформаційно-цифрова компетентність

використовує інтернет-ресурси для отримання нових знань;
складає дописи в соціальних мережах щодо прочитаних творів;
використовує сайти сучасних зарубіжних письменників, українські та зарубіжні інтернет-ресурси, пов'язані з художньою літературою;

Уміння вчитися

самостійно визначає власну читацьку траєкторію;

Ініціативність і підприємливість

створює рекламу, рецензію улюблених сучасних творів;

Соціальна та громадянська компетентності

визначає в літературних творах суспільно-політичний контекст, актуальні соціальні проблеми та ідеї;
застосовує критичне мислення у процесі читання й інтерпретації художнього твору;
аналізує читацькі інтереси молоді;
усвідомлює відповідальність за свої вчинки;

Обізнаність та самовираження у сфері культури

сприймає твори сучасної літератури в контексті культури країни, яку репрезентує художній твір;
аналізує та інтерпретує літературні твори зарубіжних авторів в аспекті національної культури та загальнолюдських цінностей;
порівнює літературні тексти з їхнім утіленням у кіномистецтві;

Екологічна грамотність і здорове життя

осмислює цінність життя;
усвідомлює переваги й ризики інформаційної доби для особистості.

31.	1	Польща Йоанна Ягелло (нар. 1974). – польська письменниця, авторка творів для дітей та молоді. «Кава з кардамоном»: синтез підліткової повісті (стосунки в родині, перше кохання) та детективу (розгадування сімейної таємниці) Матеріали до уроку: біографія https://www.youtube.com/watch?v=TNR3Bx5HXOI&list=PLWo0CEZSHZnzWSISUW34AAKWCiaXiHe5i&index=12 Буктрейлер до книги https://www.youtube.com/watch?v=4udqXIempOk&list=PLWo0CEZSHZnzWSISUW34AAKWCiaXiHe5i&index=16 Перевірка знань: https://vseosvita.ua/test/yoanna-yahello-918242.html		
-----	---	--	--	--

32.	1	Проблема батьків і дітей. Образ головної героїні та її здатність усвідомлювати відповідальність за свої вчинки. Мова твору. <i>Перевірка знань:</i> https://vseosvita.ua/test/yoanna-yahello-kava-z-kardamonom-41155.html		
33.		ПЧ Й.Ягелло «Шоколад із чилі».		
34.	1	Контрольний твір-роздум за прочитаними творами Й. Ягелло, Н. Геймана, М. Метерлінка		

VIII. Підсумки (2 год.)

Учень / учениця

Предметні компетентності

Знаннєвий компонент

знає ідейно-художній зміст літературних творів у контексті розвитку культури й суспільства;

розуміє зміст прочитаного;

називає літературні факти, явища, твори, імена письменників, перекладачів тощо;

пояснює значення перекладної літератури для розвитку національного письменства та української нації загалом;

Діяльнісний компонент

розпізнає літературні факти, явища, напрями, течії, жанри, стилі;

розрізняє засоби художньої виразності, індивідуальні стилі митців;

описує персонажів, їхні риси, поведінку, умови життя, соціально-культурний контекст;

Ціннісний компонент

усвідомлює значення художньої літератури для сучасної людини й суспільства;

Ключові компетентності

Спілкування державною мовою

тлумачить літературознавчі поняття, вивчені в 10 класі;

Спілкування іноземними мовами

читає і розуміє художні тексти іноземною мовою (за умови вивчення відповідної іноземної мови в школі);

Математична компетентність

виокремлює головну та другорядну інформацію;

Інформаційно-цифрова компетентність

створює електронну продукцію (презентації, афіші, обкладинки тощо) для популяризації прочитаних творів;

Уміння вчитися

використовує різні джерела довідкової інформації (словники, енциклопедії, он-лайн ресурси);

Ініціативність і підприємливість

презентує власні ідеї та ініціативи переконливо й грамотно, використовуючи доцільні мовні засоби;

Соціальна та громадянська компетентності

виявляє в літературних творах суспільно-історичний контекст, актуальні соціальні проблеми та ідеї, приклади громадянських якостей в образах персонажів;

Обізнаність та самовираження у сфері культури

сприймає твори літератури в контексті культури доби;

аналізує та інтерпретує літературні твори зарубіжних авторів в аспекті національної культури та загальнолюдських цінностей;

Екологічна грамотність і здорове життя

розуміє значення читання художньої літератури для духовного здоров'я людини.

35.	1	Узагальнення і систематизація навчального матеріалу		
		Для вивчення напам'ять: В. Шекспір «Гамлет» (один із монологів Гамлета за вибором учителя); В. Вітмен (1 уривок за вибором учня); П. Верлен (1 вірш за вибором учня)		

Ключові компетентності – універсальні компетентності, що не залежать від предметної сфери, натомість важливі для успішної діяльності, подальшої реалізації особистості в житті.

Відповідно до Рекомендацій Європейської Ради засобами предмета «Зарубіжна література» мають бути сформовані такі **ключові компетентності**: 1) спілкування державною мовою; 2) спілкування іноземними мовами; 3) математична компетентність; 4) компетентності в природничих науках і технологіях; 5) інформаційно-цифрова компетентність; 6) уміння вчитися; 7) ініціативність і підприємливість; 8) соціальна та громадянська компетентності; 9) обізнаність та самовираження у сфері культури; 10) екологічна грамотність і здорове життя.

Роль зарубіжної літератури у формуванні ключових компетентностей

	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою	Уміння: • сприймати, розуміти, критично оцінювати, інтерпретувати інформацію державною мовою; • усно й письмово тлумачити поняття, розповідати про літературні факти, висловлювати думки й почуття, обстоювати погляди. Ставлення: • поцінування української мови як державної – чинника національної ідентичності; • використання української мови у різних сферах життя; • розширення знань, умінь, навичок з української мови завдяки використанню ресурсів художньої літератури (текстів зарубіжних авторів в українських перекладах). Навчальні ресурси¹: • літературні твори зарубіжних авторів в українських перекладах; • монолог, діалог, дискусія, дебати.
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: • читати й розуміти художні тексти іноземною мовою (за умови вивчення відповідної іноземної мови в школі); • зіставляти оригінальні тексти з українськими художніми перекладами. Ставлення: • усвідомлення багатства рідної мови; • готовність до міжкультурного діалогу, відкритість до пізнання різних культур; • толерантність щодо різних культур і традицій. Навчальні ресурси: • літературні твори (цілісно, у фрагментах) іноземними мовами (які вивчаються в школі);

		- літературні твори зарубіжних авторів у класичних і сучасних українських перекладах; - сайти зарубіжних письменників, літературних музеїв світу.
3	Математична компетентність	Уміння: - розвивати абстрактне мислення; - установлювати причиново-наслідкові зв'язки; - виокремлювати головну та другорядну інформацію; - формулювати визначення; - будувати гіпотези; - перетворювати інформацію з однієї форми в іншу (текст – графік, таблиця, схема, презентація тощо). Ставлення: - прагнення висловлюватися точно, логічно та послідовно; - розуміння тенденцій, закономірностей, процесів. Навчальні ресурси: - схеми, таблиці, літературні мапи, презентації; - роздум (визначення тези, добір аргументів, наведення прикладів, формулювання висновків); - висунення гіпотези та її обґрунтування; - інтернет-ресурси.
4	Компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: - швидко й ефективно шукати інформацію; - використовувати різні види читання для здобуття нових знань; - здійснювати пошукову діяльність, словесно оформлювати результати досліджень; - критично оцінювати результати людської діяльності в природному середовищі, відображені у творах літератури. Ставлення: - готовність до опанування новітніх технологій; - оперативне реагування на технологічні зміни; - захист природного середовища. Навчальні ресурси: - інноваційні технології навчання (інтерактивні, інформаційно-комунікаційні).
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: - діяти за алгоритмом, складати план тексту; - використовувати інтернет-ресурси для отримання нових знань. Ставлення: - задоволення пізнавального інтересу в інформаційному середовищі; - критичне ставлення до медійної інформації; - прагнення дотримуватися етичних норм у віртуальному інформаційному просторі. Навчальні ресурси: - дописи в соціальних мережах і коментарі до них; - інструментальні тексти (алгоритми, інструкції тощо); - складання плану; - аналіз медіатекстів (виявлення маніпулятивних технологій).

6	Уміння вчитися	Уміння: • визначати мету навчальної діяльності та способи її досягнення; • планувати й організовувати власну навчальну діяльність; • читати, використовуючи різні види читання: ознайомлювальне, вибіркове, навчальне тощо; • постійно поповнювати власний словниковий запас; • користуватися різними джерелами довідкової інформації (словники, енциклопедії, онлайн-ресурси тощо); • здійснювати самооцінювання результатів власної діяльності, рефлексію; • застосовувати комунікативні стратегії відповідно до мети й ситуації спілкування. Ставлення: • прагнення використовувати українську мову в різних життєвих ситуаціях; • готовність удосконалювати власне мовлення впродовж життя, розвивати мовну інтуїцію; • розуміння ролі художньої літератури для власного інтелектуального й духовного зростання. Навчальні ресурси: • інструкції з ефективного самонавчання; • довідкова література, пошукові системи; • електронні мережеві бібліотеки.
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: • презентувати власні ідеї та ініціативи чітко, грамотно, використовуючи доцільні мовні засоби; • реалізувати комунікативні стратегії для формулювання власних пропозицій, рішень і виявлення лідерських якостей. Ставлення: • готовність брати відповідальність за себе та інших; • розуміння ролі комунікативних умінь для успішної професійної кар'єри. Навчальні ресурси: • тексти офіційно-ділового стилю (резюме, доручення тощо), самопрезентація, зразки реклами тощо; • літературні твори, які містять моделі ініціативності.
8	Соціальна та громадянська компетентності	Уміння: • аргументовано й грамотно висловлювати власну думку щодо суспільно-політичних питань; • уникати дискримінації інших у процесі спілкування; • визначати в літературних творах суспільно-політичний контекст, актуальні соціальні проблеми та ідеї, приклади громадянських якостей в образах персонажів; • розвивати критичне мислення. Ставлення: • усвідомлення себе громадянином України; • розуміння й утвердження демократичних цінностей; • повага до закону та правових норм, зокрема до норм українського законодавства; • утвердження права кожного на власну думку. Навчальні ресурси: • інтерактивні технології навчання;

		- художні твори, які містять суспільні проблеми й моделі державного устрою; - суспільно-історичний контекст напрямів, течій, стилів, жанрів.
9	Обізнаність та самовираження у сфері культури	Уміння: - сприймати твори літератури в контексті культури доби; - аналізувати та інтерпретувати літературні твори зарубіжних авторів в аспекті національної культури та загальнолюдських цінностей; - демонструвати взаємодію літератури з іншими видами мистецтва, порівнювати літературні тексти з їхнім утіленням у живописі, кіно, музиці тощо; - використовувати українську мову як державну для духовного, культурного й національного самовираження, дотримуватися норм української літературної мови та мовленнєвого етикету, що є виявом загальної культури людини; - створювати власні тексти різних жанрів, використовуючи відповідні зображально-виражальні засоби. Ставлення: - любов до літератури й мистецтва як складників людської цивілізації; - потреба читання літературних творів для естетичної насолоди та рефлексії над прочитаним; - відкритість до міжкультурної комунікації; - стійкий інтерес до світових культурних надбань. Навчальні ресурси: - твори різних видів мистецтва; - мистецькі проекти; - сайти музеїв світу.
10	Екологічна грамотність і здорове життя.	Уміння: - не шкодити своєю діяльністю довкіллю; - сприймати довкілля як життєдайне середовище; - дбайливо ставитися до природи як важливого чинника реалізації особистості; - дотримуватися здорового способу життя. Ставлення: - готовність зберігати природні ресурси для сьогодення та майбутнього; - набуття знань (за допомогою художньої літератури) про цілісну картину світу та місце людини в ній; - опанування традицій різних народів, позитивного досвіду збереження навколишнього середовища. Навчальні ресурси: - аналіз літературних текстів (епізодів) екологічного спрямування; - усні / письмові презентації в межах дослідницьких проектів.